

Lyft på löven!

Tomas Ljung

Längs stambanan norr om Ludvika växer mängder av vild ek. Smått kratt bara, men mycket. Krattet är också spritt i beteshagarna runt Tunaslätten och ända upp till Lugnet i Falun. Vid Lenåsen i Boda och Solberga i Al sprider sig asken flitigt med både rotskott och småplantor. I raviner kring Bjursås och i niporna kring Siljans utlopp i Leksand bildar fröspridd alm buskage, liksom ända uppe i Indsjön nära Blyberg i Älvdalen. Vid Sätters sjukhus och vid Gruvriset i Falun sätter de en gång planterade gamla bokarna rikligt med frukt. Hästkastanjen gror i älvbygdens villahäckar åtminstone till Borlänge. I Backa i Rättvik och i Gopa i Bjursås sprider sig hasseln frimodigt i gamla hagar. På hyggen ända upp mot Insjön spirar självsådda oxlar upp. I stadsparkerna skjuter små parklindar upp kring moderträden osv, osv.

Vad ska detta betyda? Är det här bara helt normala resultat av tillfälligt milda vintrar och fågelspridning, eller vittnar de om att de ädla lövträden håller på att stärka sina positioner i Dalarna? Lövskog breder idag ut sig på allehanda gamla fodermarker och även om den här bara utgör en tillfällig fas som snart kommer att avlösas av barrskog, så kan lövträdens möjligheter till nyetablering och spridning möjligen ändå totalt sett ha stärkts.

Förändringarna i vår tid är så stora att man svårligen kan avgöra var i den ekologiska dynamiken landskapsomvandlingarna, kvävenedfallet, försurningen och växthuseffekten griper in i enskilda detaljer. Är det början till en stor förändring vi tycker oss se eller en tillfällig trend? Eller ingen trend alls?

Spörsmålen är många. Är hasselnötterna bara tomma skal? Blir ekkrattet mer än kratt? Skjuter asken bara rotskott, eller gror frön också? Skriv till redaktionen och berätta om Dina erfarenheter av de ädla (och i övrigt ovanliga) lövträdens uppträdande i Dalarna. Allt är av intresse!

Redaktionen kommer utvärdera och sammanställa svaren inom ett par nummer.

Giftiga och starkt luktande träd som balsampoppel, upas-träd och liknande behöver dock inte rapporteras. Ångor från sådana träd kan försänka de starkaste botanister i en dödsliknande dvala.

